

ASPAN TIETOPALVELUN UUTISKATSAUS

1/2010

ASPAn tietopalvelun uutiskatsaukseen on kerätty ajankohtaista tietoa erityisryhmien asumiseen liittyen. Katsaus sisältää muun muassa tietoa uusimmista viranomaisten linjauksista, alkaneista hankkeista ja selvityksistä sekä katsauksen mediassa esillä olleisiin aiheisiin. Ilmoitustaululle on koottu tietoa tulevista seminaareista ja koulutuksista. Uutiskatsauksen on koonnut ASPAn suunnittelija Saara Kanula. Palautetta ja kommentteja uutiskatsauksesta voi lähettää osoitteella tietopalvelu@aspa.fi.

Sisältö

1 Viranomaisten linjauksia.....	3
Vammaispoliittinen ohjelmatyö etenee - alueelliset kuulemiset jatkuvat	3
Kehitysvammaisten asumisen ohjelmalla vauhtia laitoshoidon vähentämiseen	3
Yleishyödyllisyystyöryhmä ehdottaa: "Ikuisista" rajoituksista avattava portti ulos	3
Kuntoutuslaitosselvitys: Kuntoutuslaitosten kysyntä ja tarjonta tasapainoon.....	4
Työryhmä alkaa selvittää valtion roolia 2010-luvun asuntomarkkinoilla	4
Valtio tukee vuokra-asuntotuotantoa runsaasti myös vuonna 2010	4
2 Alkaneita hankkeita ja selvityksiä.....	5
Valtakunnallinen mielenterveyskuntoutujien asumisselvitys.....	5
3 Mediasta poimittua	5
Valvira puuttuu päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalveluihin	6
HelsinkiMissio: Nuorten vapaaehtoisten suosion kärjessä vanhusten auttaminen	6
Hoivapalveluita ulkoistetaan kiihtyvällä tahdilla.....	7
Älytalo auttaa vanhusta	7
Hyvä puhelinmyyjä ei tarvitse silmiä Moskovalaisyrittys palkkasi tuhat näkövammaista	8
Asuntojen puute jumittaa osastoille	8
Lappi esteettömän matkailun pioneeriksi.....	8
Klaus Härölle tiedonvälityspalkinto.....	9
Mielenterveyskuntoutujille mahdollisuus töihin	9
4 Muuta ajankohtaista	10
Yhteinen yritys -verkkopalvelu.....	10
Järjestöt yhdistivät voimansa vertaistuen kehittämiseksi	10
Yli 120 kuntaa haastettu lisäämään kehitysvammaisten palkkatyötä	10
ASPAn vertaisarviointi-malli on valittu Hyvä käytäntö -palkintoehdokkaaksi	10
5 Luettavaksi – tietopalvelun suosittellemaa kirjallisuutta.....	11
Hoiva: Tutkimus, politiikka ja arki	11
6 Ilmoitustaulu – tulevia seminaareja, koulutuksia ja tapahtumia.....	12
Mieli 2010 – Kansalliset mielenterveyspäivät.....	12
Kontaktitapahtumat Helsingissä, Oulussa ja Kuopiossa helmikuussa.....	12
Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden avokuntoutuksen kehittämishankeen väliseminaari.....	12
Asuminen ja esteettömyys -seminaari.....	13
Valtakunnalliset sosiaalityön tutkimuksen päivät.....	13

1 VIRANOMAISTEN LINJAUKSIA

Vammaispoliittinen ohjelmatyö etenee - alueelliset kuulemiset jatkuvat

Sosiaali- ja terveysministeriön tiedote 25.1.2010

Vammaispoliittinen ohjelma (Vampo) linjaa seuraavien vuosien vammaispolitiikan keskeiset toimenpiteet vammaisten oikeudenmukaisen aseman turvaamiseksi. Ohjelman valmistelussa järjestetään kuulemistilaisuuksia ympäri Suomea. Viime syksynä käynnistynyt kuulemiskierros jatkuu. Nyt vuorossa oli Lounais-Suomen alue, jonka kuulemistilaisuus pidettiin 25.1.2010. Seuraavat kuulemistilaisuus on Seinäjoella 22.2.2010. Vammaispoliittisen ohjelman on tarkoitus valmistua keväällä 2010.

Lue lisää: <http://www.stm.fi/tiedotteet/tiedote/view/1482388#fi>

Kehitysvammaisten asumisen ohjelmalla vauhtia laitoshoidon vähentämiseen

Ympäristöministeriön tiedote 21.1.2010

Hallitus hyväksyi 21.1.2010 periaatepäätöksen ohjelmaksi kehitysvammaisten asumisen ja siihen liittyvien palvelujen järjestämiseksi vuosina 2010–2015. Ohjelman tarkoituksena on tukea kehitysvammaisten henkilöiden yksilöllistä asumisen järjestämistä ja samalla vähentää kehitysvammalaitosten paikkoja. Ohjelma on valmisteltu ympäristöministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteistyönä.

Tavoitteena on tuottaa laitoshoidosta muuttaville kehitysvammaisille noin 1 500 asuntoa ja lapsuudenkodista muuttaville aikuisille kehitysvammaisille noin 2 100 asuntoa vuosina 2010–2015. Toteutuessaan ohjelma vähentää huomattavasti laitospaikkojen määrää, nykyisestä 2 000 pitkäaikaislaitospaikasta noin 500 paikkaan. Ohjelma vastaa myös aikuisten kehitysvammaisten lapsuudenkodeista muutoista aiheutuvaan asuntojen tarpeeseen.

Lue lisää: <http://www.vn.fi/ajankohtaista/tiedotteet/tiedote/fi.jsp?oid=285847>

Yleishyödyllisyystyöryhmä ehdottaa: "Ikuisista" rajoituksista avattava portti ulos

Ympäristöministeriön tiedote 20.1.2010

Yleishyödyllisyys säännösten muutostarpeita selvittänyt työryhmä on luovuttanut raporttinsa asuntoministeri Jan Vapaavuorelle 20.1.2010. Työryhmän tehtävänä oli arvioida ARA-asuntotuotantoon liittyviä yleishyödyllisyys säännöksiä etenkin tuotannon lisäämistavoitteen kannalta niiden sosiaalinen perustarkoitus säilyttäen.

Työryhmän keskeisin ehdotus on, että kohdekohtaisista käyttö- ja luovutusrajoituksista vapautuneiden asuntojen luovuttamista ja niiden omistuksen järjestämistä konsernissa selkeytetään ja helpotetaan. Vapautuneiden kohteiden myynti on jo nyt käytännössä lähes vapaa konsernista ulos, mutta tällaisten

kohteiden omistuksen järjestely konsernin sisällä esimerkiksi liiketoimintasiirron on ollut kiellettyä. Tällaiset järjestelyt kohdekohtaisista rajoituksista vapautuneiden kohteiden osalta ehdotetaan nyt sallittaviksi.

Lue lisää: <http://www.valtioneuvosto.fi/ajankohtaista/tiedotteet/tiedote/fi.jsp?oid=285764>

Kuntoutuslaitosselvitys: Kuntoutuslaitosten kysyntä ja tarjonta tasapainoon

Sosiaali- ja terveysministeriön tiedote 20.1.2010

Kuntoutuslaitosselvityksen mukaan Suomen kuntoutuslaitokset tarvitsevat pikaista kysynnän ja tarjonnan tasapainottamista. Kuntoutuslaitosten palvelutarjonnan monipuolistaminen ja selkeämpi yhdistäminen sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmään nousevat keskeisiksi kuntoutuslaitosten kehittämiskohteiksi.

Kuntoutuslaitosten toimintaedellytykset ja -tavat ovat muuttuneet merkittävästi 2000-luvulla. Veteraanit ovat olleet kuntoutuslaitosten suuri käyttäjäryhmä, joka on kuitenkin pienenemässä. Viime vuosikymmeninä kuntoutuslaitosten ja kylpylöiden määrä on lisääntynyt, mutta palvelujen käyttö on pysynyt ennallaan tai vähentynyt. Tämän seurauksena laitostuntoutuksessa on huomattavaa ylikapasiteettia. Kuntoutuslaitosselvityksen mukaan laitosten tulisi kehittää ja uudistaa palvelujaan kysyntää vastaavaksi. Sotainvalidien sairas- ja veljeskodeista vapautuvaa osaamista ja tiloja voidaan tulevaisuudessa tarjota lähinnä kuntien vastuulla olevien vanhusväestön hoiva- ja kuntouttavien palvelujen sekä asumispalvelujen tarpeisiin. Samalla tulisi kehittää myös omaishoitajien kuntoutuspalveluja.

Lue lisää: <http://www.stm.fi/tiedotteet/tiedote/view/1481700#fi>

Työryhmä alkaa selvittää valtion roolia 2010-luvun asuntomarkkinoilla

Ympäristöministeriön tiedote 18.1.10:

Asuntoministeri Jan Vapaavuori on asettanut työryhmän selvittämään valtiovallan roolia asuntomarkkinoilla. Työryhmän tarkoituksena on selvittää valtion roolia yhteiskunnan ja eri väestöryhmien tarpeita vastaavan asuntotuotannon turvaamisessa sekä tasapainoisten asuntomarkkinoiden edistämisessä 2010-luvun Suomessa.

Lue lisää: <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=348876&lan=fi&clan=fi>

Valtio tukee vuokra-asuntotuotantoa runsaasti myös vuonna 2010

Ympäristöministeriön tiedote 14.1.2010:

Valtioneuvosto on päättänyt vuoden 2010 korkotukilainojen yhteensä 1 670 miljoonan euron suuruisen valtuuden käytöstä. Valtuus on yhtä suuri kuin vuonna 2009. Rakennuslalla luottamus lähiaikojen kehitykseen on edelleen heikko ja vuosi 2010 näyttää varsin vaikealta. Suhdannetilanne edellyttää valtion tukeman asuntotuotannon pitämistä edelleen korkealla tasolla.

Lue lisää:

<http://www.valtioneuvosto.fi/ajankohtaista/tiedotteet/tiedote/fi.jsp?toid=2213&c=0&moid=2208&oid=285215>

2 ALKANEITA HANKKEITA JA SELVITYKSIÄ

Valtakunnallinen mielenterveyskuntoutujien asumisselvitys

Asumispalvelusäätiö ASPA tekee valtakunnallisen selvityksen mielenterveyskuntoutujien asumisesta yhdessä alan asiantuntijoiden kanssa. Selvityksessä tarkastellaan mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden nykytilaa ja sen tarkoituksena on tuottaa käytäntöön sovellettavaa tietoa erilaisten asumisratkaisujen tarpeista asumis- ja tukipalvelujen suunnittelun ja kehittämisen tueksi. Tuloksia voidaan hyödyntää myös erityisryhmien asumisen investointiavustusten kohdentamisessa.

Lisätietoja: Projektivastaava Katriina Lehtovaara, [katriina.lehtovaara\(at\)aspa.fi](mailto:katriina.lehtovaara@aspa.fi)

3 MEDIASTA POIMITTUA

Uuden yhdenvertaisuuslain kova tavoite: Kaikki syrjintä lopetettava

Helsingin Sanomat 26.1.2010

Uusi yhdenvertaisuuslaki pyrkii kieltämään kaiken syrjinnän ja ihmisten epäyhdenveroiseen kohteluun. Eduskunta alkaa käsitellä esitystä syksyllä. Joulukuussa Työ- ja elinkeinoministeriö puolestaan ohjeisti työvoimaviranomaisia jakamaan asiakkaansa ryhmiin, joita palvellaan eritasoisesti.

Yhdenvertaisuuden toteutumiselle tuo lisäpainetta myös lama. Valtion velan määrä kaksinkertaistuu, ja kuntien talous on ajautunut kriisiin, mikä heijastuu suoraan palveluihin.

Oikeusministeriön erityisasiantuntija Timo Makkonen ei suoralta kädeltä osaa sanoa, minkälaisia konkreettisia tapauksia uusi yhdenvertaisuuslaki tulee koskemaan. Lopullisia vastauksia saadaan ehkä vasta oikeudesta, kun yhdenvertaisuuslaki on aikanaan voimassa.

Yhdenvertaisuutta vaativa kansalainen voi kysyä apua pulmiinsa myös uudelta yhdenvertaisuusvaltuutetulta, joka uuden lain mukaan toimii yhteistyössä yhdenvertaisuuslautakunnan kanssa.

EU-kyselytutkimuksen mukaan vuonna 2008 yhteensä 15 prosenttia suomalaisista oli kokenut vuosittain syrjintää; yleisimmin iän, sukupuolen, etnisen alkuperän, uskonnon tai vammaisuuden perusteella. Määrä on EU:n keskitasoa – vuosittain yli puoli miljoonaa suomalaista kokee syrjintää.

Voimassa olevat lait kieltävät etnisen syrjinnän, naisten ja miesten epätasa-arvoisen kohtelun, ja laki kieltää myös kaikenlaisen syrjinnän työelämässä. Silti yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisessa

on vakavia puutteita, lakiluonnoksen laatinut komitea sanoo. Esimerkiksi vammaiset saavat epäyhdenvertaista kohtelua, vammaisten asiaa aktiivisesti ajava Kalle Könkkölä sanoo. Hän oli komitean jäsen ja jätti mietintöön eriävän mielipiteen ja lausuman.

Sosiaalihuollon valvonta: Laatueroja tasoitetaan

Valvira puuttuu päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalveluihin

Helsingin Sanomat 25.1.2010

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) yhtenäistää päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen valvontaa. Valvira kirjaa ylös palvelujen minimitason ja ohjeistaa suoraan aluehallintoviranomaisia, jotka tekevät lupapäätöksiä ja valvontatyötä, kertoo ylitarkastaja Tuulikki Forssén. Esimerkiksi valvontakäynnit systematisoidaan tarkemmin. Viranomaisille linjataan se, mitä erityisesti tulisi valvoa. Sosiaalihuollon valvonta kuului ennen lääninhallituksille, nyt aluehallintovirastoille (avi).

THL:n yksikön päällikön Jukka Kärkkäisen mukaan ongelmana on, että palveluissa ei ole tasalaatuisuutta. Ei riitä, että asukas vain sijoitetaan johonkin asumaan. On tärkeää, että myös kuntoutetaan, tuetaan potilasta ottamaan vastuuta itsestään.

Forssénin mukaan yksityisille palveluntuottajille on myönnetty toimilupia eri alueilla vaihtelevin kriteerein. Esimerkiksi henkilöstön mitoitukselle ja koulutustasolle sekä huonekoolle asetetut vaatimukset ovat vaihdelleet. Päävastuu potilaasta on kotikunnalla. Myös kunnissa on erilaisia käsityksiä siitä, mitä kuntoutujien asumispalvelujen tulisi sisältää. Hinta on yleensä ensisijainen kriteeri, toinen on laatu. Niiden suhde on esimerkiksi 60–40, kertoo Forssén.

Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen laadun kirjo johtuu siitä, etteivät lainsäätäjät ja valvovat viranomaiset ole pysyneet psykiatrian rakennemuutoksen perässä. Painopiste on siirtynyt mielisairaaloista avohoitoon ja yksityissektorille. Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa on jo 7 500 asiakasta, psykiatrisissa sairaaloissa enää noin 4 500.

Kärkkäisen mukaan yli 90 prosentissa tapauksista kunnat ovat ulkoistaneet asumispalvelut ulkopuolisille palveluntuottajille. Asumispalveluista ei kuitenkaan ole kirjattu lakiin, niistä on vain sosiaali- ja terveysministeriön laatusuosituksia. Niitä on tulkittu lääninhallituksissa vaihtelevin tuloksin, kun linjaava porras on puuttunut kentän ja yläkerran välistä. Asiaan saataneen muutos nyt, kun Valviralle keskitettiin myös sosiaalihuollon valvonnan koordinointi.

HelsinkiMissio: Nuorten vapaaehtoisten suosion kärjessä vanhusten auttaminen

Kauppalehden uusimmat tiedotteet 21.1.2010

HelsinkiMission uusi Voisitko olla avuksi? -kampanja rekrytoi vanhuksia auttavia vapaaehtoisia. Kampanja alkaa kreivin aikaan: vapaaehtoistyö on uudessa nousussa. HelsinkiMissio yhdistää kasvavan kysynnän ja tarjonnan. Tutkimus osoittaa, että nuorten suosion kärjessä on vanhusten auttaminen.

Vapaaehtoistyön tutkija, sosiaalieetikko Henrietta Grönlundin mukaan suomalaisista jopa 68 % ilmoittaa, että on valmis auttamaan avuntarvitsijoita teoin esimerkiksi vapaaehtoistoiminnassa. Eniten valmiutta on auttaa ikäihmisiä (88 %), sairaita lapsia (80 %), kehitysvammaisia (75 %), köyhiä suomalaisia (70 %) ja kehitysmaiden ihmisiä (59%). Suomalaisnuorten arvomaailmassa heijastuu hyväntahtoisuus ja solidaarisuus. 15-24-vuotiaat ovat auttamishaluisimpia. Suomalaisista vapaaehtoisena toimii noin kolmannes. Keskeisin motiivi on auttamishalu.

Hoivapalveluita ulkoistetaan kiihtyvällä tahdilla

Yle verkkopalvelu 18.1.10

Vanhustenhoidon ohessa myös mielenterveyspalvelut ja kehitysvammahuolto ovat yhä useammin ulkoistamisen kohteina. Viranomaisten mielestä nopeasti laajeneva toiminta kaipaa nykyistä parempaa valvontaa, mutta resursseja siihen ei kuitenkaan ole. Pohjois-Savossa toimii jo yli 150 hoiva-alan yritystä.

Esimerkiksi Kuopion kaupunki on viime vuosina ulkoistanut runsaasti hoivapalveluja. Nyt ostopalvelupaikkoja kaupungin asukkaille on jo reilusti yli 600, kun oman palvelun osuus on jo alle 300 paikkaa. Kuopion kaupungin sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Tuomo Meriläisen mielestä kokemukset ulkoistamisesta ovat pääosin hyvät.

Hoivapalveluihin on voimalla tulossa useita isoja ketjuja: MedOne, Espero, Medivire, Hoivaverkko ja Barona. Osa näistä on kansainvälisiä sijoittajatoimijoita, jotka ovat haistaneet hyvät rahantekomahdollisuudet. Heillä on tietysti isot resurssit ja mahdollista toimia myös tappiolla jonkin aikaa. Eli kyllä tässä on tällainen nurkanvaltaus meneillään, sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Meriläinen pohtii.

Lisääntyvä hoivapalvelujen ulkoistaminen tuo paineita myös valvontaan. Useimmiten ongelmat liittyvät lääkehoidon toteuttamiseen, henkilöstön riittämättömyyteen ja koulutuksen laatuun.

Älytalo auttaa vanhusta

Yle verkkopalvelu 15.1.10

Uusi tekniikka helpottaa yhä enemmän vanhusten asumista. Lahteen valmistuu älytalo, jossa on asuntoja erityisesti muistiongelmissa kärsiville. Talon tekniikka auttaa vanhusta monin tavoin.

Lähes neljä miljoonaa euroa maksavaan taloon valmistuu 36 asuntoa erityisesti lievistä ja keskivaikeista muistisairauksista kärsiville. Toiminnanjohtaja uskoo talon täyttyvän nopeasti, sillä talolle on tarvetta. Käytäväyhteys viereiseen palvelukeskukseen Wanhaan Herraan tekee paikasta erityisen houkuttelevan. Raha-automaattiyhdistys on tukenut rakennustyötä 840 000 eurolla.

Hyvä puhelinmyyjä ei tarvitse silmiä Moskovalaisyrittys palkkasi tuhat näkövammaista

Kaleva 15.1.10

Moskovalainen puhelinmyyntiyrittäjä alkoi palkata erityisesti näkövammaisia viime vuonna. Keskuksen palveluksessa on nyt lähes tuhat näkövammaista, joista osa on sokeita. Yrityksen varajohtajan Aleksi Romanovin mukaan projektin on ainutlaatuinen. Muualla Euroopassa ei ole aikaisemmin kokeilut vastaavaa. ”Aleksi Romanov on itsekin näkövammaisen.

Myös työntekijät ovat olleet tyytyväisiä, sillä valkoisen kepin kanssa on äärimmäisen vaikea löytää työtä. Neuvostoliiton aikana näkövammaisia otettiin liukuhihnoille kokoamaan esimerkiksi pistorasioita ja hiuskihartimia. Näkövammaisten värväys alkoi, kun Moskovan kaupunginhallitus myönsi kerta-avustuksen erilaisiin apuvälineisiin. Erikoislaitteet ovat tulleet kalliiksi.

Koska kyse on liiketoiminnasta, asiakkaita olisi saatava koko ajan lisää. ”Valtiolta ei heru enää kopeekan hyrrää”, Romanov korostaa. Kilpailuetua tuo se, että näkövammaiset tekevät töitä muita pienemmällä palkalla. Venäjän näkövammaisten keskusliitto arvioi, että maassa on 280 000 näkövammaista. Heistä vain runsaat 25 000 on töissä.

Asuntojen puute jumittaa osastoille

Pohjolan Sanomat 11.1.10

Mielenterveyden keskusliiton (MTKL) mukaan osa kunnista ei osoita riittävästi mielenkiintoa järjestää mielenterveys- ja päihdepotilaiden kuntoutuksen jälkeen tukiasuntoa. Tästä johtuen potilaiden osastollaoloajat voivat venyä vuosiksikin. MTKL:n tutkimuspäällikkö Markku Salon mukaan sairaalaosastoja käytetään yhä asuntopoliittisina ratkaisuin. Suomen psykiatrisissa sairaaloissa on yhä 1500 sellaista ihmistä, jotka ovat olleet siellä vähintään vuoden. Tällöin ei kyse ole enää hoidosta tai kuntoutuksesta, vaan osan heistä tulisi olla jatkohoidossa, Salo linjaa.

Lappi esteettömän matkailun pioneeriksi

Kaleva 6.1.2010

Maailmassa on 700 miljoonaa ihmistä, joilla on jonkinasteinen liikkumisen tai aistin rajoite. Ryhmään kuuluu karkeasti laskettuna joka kymmenes henkilö väestössämme. Tätä asiakaskuntaa ei siis voi pitää marginaalisena matkailuyritystoiminnankaan kannalta. Esteettömän matkailun merkitys kohoaa erityisesti väestön ikääntyessä.

Erytisryhmien valmiudet ja resurssit matkailuun ovat sekä kotimaassa että maailmanlaajuisesti lisääntymässä. Esimerkiksi Intiassa ja eräillä Tyynenmeren alueilla esteetön matkailu on nousemassa näkyvään asemaan kansallisissa matkailu- ja markkinointistrategioissa. Etelä-Euroopassa mennään myös vauhdilla eteenpäin. Euroopan aurinkorannikolla on viime aikoina ryhdytty monipuolisiin markkinointiponnisteluihin esteettömyysryhmien suuntaan.

Suomessa esteettömän matkailun markkinointi on alkuvaiheessa. Yritysten valmiudet vastaanottaa erityisryhmiä vaihtelevat alueittain, toimialoittain ja yrityksen perinteiden mukaan. Esimerkiksi Lappi voisi Suomessa toimia edelläkävijänä luotaessa yhteisiä standardeja ja mittareita matkailun esteettömyystason osoittamiseen yrityksissä ja matkailualueilla. Barentsin alueen matkailutoimijoiden ja -tutkijoiden seminaareissa on selkeästi käynyt ilmi tarve Barentsin alueen yhteisille matkailun turvallisuuden ja laadun standardeille. Esteettömän matkailun kehittäminen myös tutkimuksen keinoin parantaisi elinkeinon toimintaedellytyksiä sekä antaisi vahvan lisänsä matkailun turvallisuuden ja laadun tutkimukselle Pohjois-Suomessa.

Suomesta ei toistaiseksi löydy yritystä tai organisaatiota, joka on erikoistunut esteettömän matkailun mittaamiseen, arviointiin ja kehittämiseen kaikki esteettömyysryhmät huomioiden.

Klaus Härölle tiedonvälityspalkinto

Yle Verkkopalvelu 5.1.2010

Kuudennen kerran myönnettävä Sokeain Ystävien tiedonvälityspalkinnon sai *Postia pappi Jaakobille* -elokuvan ohjaaja Klaus Härö. Palkinnon arvo on 10 000 euroa. Yhdistys jakoi myös 2000 euron tunnustuspalkinnon, jonka sai samaisen elokuvan alkuperäiskäsikirjoittaja Jaana Makkonen.

Mielenterveyskuntoutujille mahdollisuus töihin

Turun Sanomat 30.12.2009

Riitta Merenheimo, Samuli Lintula,, Turun Mielenterveysyhdistys ITU ry, puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja, mielipidekirjoitus

OECD:n terveysraportin mukaan hoitajakson päättänyt mielenterveyskuntoutuja palaa takaisin mielisairaalaan 30 päivän kuluessa Suomessa useammin kuin missään muussa maassa. Kirjoittajien mukaan tämä olisi ehkäistävissä riittävän arjessa tukemisen keinoin. Kolmannen sektorin järjestämä kuntouttava työtoiminta tukee tehokkaasti arkeen palaamista, yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumista sekä vastuunottoa omasta elämästä.

Mielenterveyskuntoutujiin panostaminen on taloudellisesti järkevää ongelmien täsmäehkäisyä. Kun tuetaan mielenterveyskuntoutujia, voidaan olla varmoja siitä, että toimenpiteet kohdistuvat juuri niihin, jotka apua tarvitsevat.

Valitettavasti yhteiskunnan panostus mielenterveystyöhön on kitsasta. Turun Mielenterveysyhdistys ITU ry menetti kuluvana vuonna yllättäen ja yhdellä kertaa kolmanneksen Turun kaupungilta saamistaan avustuksista. Pitkällä aikavälillä tällaisista säästöistä aiheutuu yhteiskunnalle valtava lasku.

4 MUUTA AJANKOHTAISTA

Yhteinen yritys -verkkopalvelu

THL, Diakonia ammattikorkeakoulu, Syfo Oy ja Uusiyrityskeskus ry ovat tuottaneet Yhteinen yritys verkkopalvelun, joka on tarkoitettu kaikille yhteiskunnallisten ja sosiaalisten yritysten parissa askaroiville tai asiasta muuten vaan kiinnostuneille. Palvelu tarjoaa käytännöllistä tietoa sosiaalisten yritysten toiminnasta ja toimintamahdollisuuksista sekä seuraa yhteiskunnallisten yritysten muotoutumista ja ilmestymistä Suomeen.

Verkkopalvelu toimii paitsi yhteiskunnallisten ja sosiaalisten yritysten neuvonta- ja tukipalveluna myös avoimena yhteisönä, jossa voi jakaa ideoita, käydä keskustelua sekä levittää hyviä käytäntöjä, toimintamalleja ja työkaluja.

Sivusto julkaistiin 27.1. 2010 ja löytyy osoitteesta: www.yhteinenyritys.fi

Järjestöt yhdistivät voimansa vertaistuen kehittämiseksi

Mielenterveyden keskusliiton uutiset 13.1.10

Kymmenen vammais- ja potilasjärjestöä on laskenut myyntiin vertaistukiarvan, jolla kerätään varoja järjestöjen ja niiden jäsenyhdistysten vertaistukitoimintaan. Vertaistuen avulla samassa elämäntilanteessa elävät ihmiset tukevat toisiaan. Järjestöt muun muassa kouluttavat vertaistukihenkilöitä jäsenyhdistyksiinsä.

Lue lisää: <http://www.mtkl.fi/?x15497=664578>

Yli 120 kuntaa haastettu lisäämään kehitysvammaisten palkkatyötä

Kehitysvammaliitto 22.12.2009

Kehitysvammaliitto, Kehitysvammaisten Tukiliitto ja Nuorten Ystävät haastoivat yli 120 kuntaa lisäämään kehitysvammaisten nuorten ja aikuisten palkkatyötä.

Kuntien sosiaalipalveluista vastaaville lautakunnille lähetettiin syksyn aikana haastekirjeet, joissa esiteltiin kahdeksan kehitysvammaisten palkkatyötä lisäävää toimenpidettä.

Lue lisää:

[http://kehitysvammaliitto.fi/tietoa/ajankohtaista.html?tx_mininews_pi1\[showUid\]=221&cHash=3f39e84944](http://kehitysvammaliitto.fi/tietoa/ajankohtaista.html?tx_mininews_pi1[showUid]=221&cHash=3f39e84944)

ASPA:n vertaisarviointi-malli on valittu Hyvä käytäntö -palkintoehdokkaaksi

Sosiaalialan asiantuntijapäivien sisältöryhmä on valinnut Talentian Hyvä käytäntö -kilpailun palkintoehdokkaat. Yksi palkintoehdokkaista on Asumispalvelusäätiö ASPAssa kehitetty vertaisarviointi-

malli vaikuttamiseen ja vaikuttamisen arvioimiseen palveluasumisessa. Vastuuhenkilönä on projektivastaava Merja Marjamäki.

Muut kolme palkintoehdokasta ovat:

- Ennaltaehkäisevää tukea ikäihmisille hyvinvointikeskuksesta - osaamista ja oppimista yhdistäen. Vanhusten hyvinvointipalvelujen palvelupäällikkö Kirsi Kiiski, Kouvolan kaupunki, yilopettaja Sari Ranta, Kymenlaakson ammattikorkeakoulu
- Silta - suhteesta voimaa lastensuojelutyöhön. Projektityöntekijä Tuija Eskelinen, projektipäällikkö Pirjo Kiiskinen, Pelastakaa Lapset ry
- Oppimisvaikeuksista vapaaksi - rikostaustaisten nuorten oppimisvaikeuksien kartoitusta ja kuntoutusta. Projektipäällikkö Kati Sunimento, kuntoutusohjaaja Mirva Gullman, Kriminaalihuollon tukisäätio, Oppimisvaikeuksista vapaaksi -hanke

Palkintoehdokkaista esitellään Talentia-lehdessä, ja lisäksi Sosiaaliportti tuo ehdokkaista esiin sivuillaan. Talentian verkkosivuilla www.talentia.fi kävijät voivat äänestää kiinnostavinta palkintoehdokasta, joista eniten ääniä saanut palkitaan kunniainnalla Sosiaalialan asiantuntijapäivillä. Myös varsinainen Hyvä käytäntö -palkinto jaetaan asiantuntijapäivillä 18.3.2010.

5 LUETTAVAKSI – TIETOPALVELUN SUOSITTELEMAA KIRJALLISUUTTA

Hoiva: Tutkimus, politiikka ja arki

Anttonen Anneli, Valokivi Heli, Zechner Minna (toim.), Vastapaino 2009

Hoiva on tuttu ja arkinen asia. Monilla on omakohtaisia kokemuksia hoivan saamisesta ja omien lastensa, partnerinsa tai vanhempiensa hoivaamisesta tai hoivapalveluiden käytöstä. Hoiva tuottaa laajasti hyvinvointia yksilöille ja yhteisölle. Vaikka hoiva on aina ollut välttämätön osa ihmisten elämää, vasta 1980-luvulla siitä tuli keskeinen teoreettinen ja poliittinen kysymys. Aivan viime vuosina hoivasta on tullut myös tärkeä julkisen keskustelun aihe.

Tämä kokoelma muodostaa akateemisesti painavan, mutta silti hyvin ajankohtaisen puheenvuoron hoivan maailmasta. Yhtäältä kirja piirtää terävän kuvan hoivatutkimuksen ja hoivapolitiikan kehityskaarista ja nykysuunnista. Toisaalta kirjoittajat kuvaavat elävästi hoivan arkea ja hoivakäytäntöjä haastatteluihin ja esimerkkeihin tukeutuen. Kirjoituksissa tulevat esiin niin hoivan teoreettiset kysymykset, hoivapolitiikan muutos kuin myös ne ristiriidat, joita hoivan arki ja sosiaalipoliittiset järjestelmät tuottavat.

Teos on ensimmäinen suomenkielinen yleisesitys hoivasta ja hoivapolitiikasta. Se on kirjoitettu opiskelijoille, tutkijoille, hoiva-alalla työskenteleville ja kaikille niille, jotka ovat kiinnostuneita paitsi hoivasta myös ihmisten välisestä auttamisesta ja tuesta, hyvinvoinnin tuottamisesta, sosiaalipoliitikasta ja laajemminkin yksilön ja yhteiskunnan välisistä suhteista.

Lisätiedot ja tilaukset: www.vastapaino.fi

6 ILMOITUSTAULU – TULEVIA SEMINAAREJA, KOULUTUKSIA JA TAPAHTUMIA

Mieli 2010 – Kansalliset mielenterveyspäivät

Suomen Mielenterveysseura järjestää kansalliset mielenterveyspäivät **Kuopiossa 4.-5.2.2010** yhdessä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Päiville kokoontuu kunnallisia päättäjiä, poliitikkoja, alan ammattilaisia, järjestöjen edustajia ja tutkijoita keskustelemaan ja verkostoitumaan ajankohtaisten mielenterveyskysymysten äärelle.

Ilmoitustaululle voivat järjestöt lähettää omia tapahtumatiedotteitaan ottamalla yhteyttä ASPAn tietopalveluun!

Lisätiedot ja ilmoittautuminen: <http://www.koukes.fi/18>

Kontaktitapahtumat Helsingissä, Oulussa ja Kuopiossa helmikuussa

Asumispalvelusäätiö ASPAn Verkot-projekti järjestää vuonna 2010 kontaktitapahtumia Helsingissä, Kuopiossa ja Oulussa. Tapahtumat ovat suunnattu sosiaali- ja terveysalan projektien, hankkeiden ja kunta-alan ammattilaisille.

Tapahtumien ajankohdat:

- Helsinki ti 2.2. Iiris-keskus
- Oulu to 4.2. Kulttuurikeskus Valve
- Kuopio ti 9.2. Hotelli Rauhalampi

Lisätietoja: www.aspa.fi/verkot

Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden avokuntoutuksen kehittämishanke väliseminaari

Muna vai kana - onko väliä?

Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden avokuntoutuksen kehittämishanke PÄMIn väliseminaari

- **Tampere:** tiistai 2.2.2010 klo 12.30–16.00, Tampereen pääkirjasto Metso, luentosali 1, os. Pirkankatu 2
- **Lahti:** Torstai 4.2.2010 klo 12.30–16.00, Lahden pääkirjaston auditorio, Kirkkokatu 31

Seminaarissa käsitellään monipuolisesti ja eri näkökulmista mielenterveys- ja päihdetyötä.

Ohjelmassa on mm. kokemuspuheenvuoro, tietoa samanaikaisten mielenterveys- ja päihdeongelmien hoidosta ja kuntoutuksesta, kunnallisten palveluiden järjestäjien näkemyksiä sekä kolmannen sektorin toimijoiden kokemuksia.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset: www.pami.fi

Asuminen ja esteettömyys -seminaari

Paikka: Jyväskylän ammattikorkeakoulu, IT-Dynamo, auditorio, Piippukatu 2, 40100 Jyväskylä.

Aika: 10.2.2010 klo 8.30-16.00

Seminaarin tavoitena on kertoa esteettömän asumisen suunnittelusta, laaja-alaisuudesta ja tulevaisuuden haasteista.

Seminaari on tarkoitettu esteettömän asumisen kehittäjille, rakennusalan toimijoille, viranomaisille, sosiaali- ja terveysalan henkilöstölle sekä kouluttajille ja muille asiasta kiinnostuneille.

Osallistuminen on maksuton. Lounas omakustannushintaan.

Ilmoittautumiset ja lisätietoja: www.jamk.fi/seminaarit

Valtakunnalliset sosiaalityön tutkimuksen päivät

18-19.2.2010 Jyväskylän yliopisto, Mattilanniemi, Agora

Päivien teema on "Oikeudenmukainen ja kunnioittava sosiaalityö tiukan talouden oloissa". Tiukassa taloustilanteessa niin tutkijat kuin käytännön sosiaalityöntekijät ovat vaarassa kapeutua budjetinvartijoiksi tai tiukentuvien moraalisten vaatimusten hiljaisiksi toimeenpanijoina. Juuri nyt tarvitaan sekä uusia ideoita että vanhojen, jo ehkä unohtuneiden toimintatapojen herättelyä tämän ajan haasteisiin. Yhteiskunnalliseen keskusteluun ja tutkimukseen eriarvoisuuden, tasavertaisuuden ja osallisuuden teemoista osallistuvat sosiaalialan lisäksi monet muut tahot.

Sosiaaliseen liittyvän ajattelun vahvistamiseksi on aika keskustella yli tieteenalojen ja maantieteellisten rajojen. Tiukan talouden haasteita pohditaan eri tieteenalojen tai taiteen näkökulmista, sillä tutkimuspäivillä ovat puhumassa muun muassa professori, Dr. Silvia Staub-Bernasconi (Director of "Master of Social Work and Human Rights", Germany), filosofian professori Sami Philström (Helsingin yliopiston tutkijakollegium), vastaava tutkija, OTL Maija Sakslin (Kelan tutkimusosasto) ja Teatteritaiteen laitoksen johtaja, lehtori Malla Kuuranne (Teatterikorkeakoulu).

Tutkimuspäivien ohjelma, työryhmät ja ilmoittautumislomake sekä muu informaatio löytyvät osoitteesta: <https://www.jyu.fi/ytk/laitokset/yfi/oppiaineet/sto/stp2010>